

Hvorfor evalueringer?

- Et ledd i å skaffe et kvalifiserte beslutningsgrunnlag, som
 - Ledd i kunnskapsbasert tjenesteproduksjon (praksisutvikling)
 - Et kunnskapsgrunnlag for politikkutforming
 - Bidra til læring og utvikling gjennom å
 - Vurdere virkemiddelbruk, tjenesten og brukereffekter

Barnevernet – hva kjennetegner sektoren?

- Et tjenestefelt hvor det fortsatt er store forskningshull på tiltak i praksisfeltet, hvilke behov barna har etc.
- Som på andre velferdstjenester, lite forskning på organiseringens betydning for tjenesteproduksjon – kan være relevant forskning på andre områder
- Et område preget av høyt engasjement og med mange meninger – ofte underbygget av egne erfaringer

Mål for barnevernet som tjeneste

- En utvikling i retning av et kunnskapsbasert barnevern – oppdatert kunnskap skal ligge til grunn for barnevernets virke og utvikling
- Utvikle og bruke tiltak med høy kvalitet som er tilpasset det enkelte barns behov
- Likeverdige tjenester uavhengig av bosted
- Godt samarbeid innad i barnevernet og med andre sektorer
- God økonomisk og faglig styring

Hva er kvalitet i tjenestene?

- **At tjenestene er virkningsfulle**
- **At de er trygge og sikre**
- **Involverer brukerne og gir dem innflytelse**
- **Er samordnet og preget av kontinuitet**
- **Utnytter ressursene på en god måte**
- **Er tilgjengelige og rettferdig fordelt**

Hvordan sikre god faglig utvikling og styring?

- Krever et solid kunnskapsgrunnlag som oppleves troverdig for de som skal bruke kunnskapen
 - Systematisk satsing på å innhente ny kunnskap fra relevante andre tjenester eller fra andre land
 - Systematisk satsing på forskning i Norge
 - Systematisk utprøving av tiltak hvor forskning inngår som en del av utprøvingen
- Enighet om utfordringer i praksisfeltet
- Faglig begrunnede styringssignaler som er dokumentert
- Bred forankring av kunnskap i etat og praksisfelt generelt
- Solid kompetanse og oppdatert kunnskap hos de som møter barn, unge og familier

Fremtidens barnevern

- Utvikles ved hjelp av forskning med høy kvalitet, gjennom evalueringer av tiltak, organisering osv.
- Også kunnskap fra andre sektorer er relevant
- Bruk av statistikk
- Eventuell annen dokumentasjon (beskrivelser etc som ofte ikke er på aggregert nivå, men som kan gi et inntrykk)
- Analyser basert på kildene nevnt over
 - Fordrer kompetanse til å analysere hos de som arbeider i ulike posisjoner i barnevernfeltet

Hvorfor eksterne evalueringer?

- Gi et utenforblikk og slik gi et godt beslutningsgrunnlag
 - vil bidra til å gi høy legitimitet for foreslåtte beslutninger
- Gir større mulighet til større og systematisk datainnsamling
- Gir muligheter for helhetlige vurderinger og gode analyser

Viktig ved eksterne evalueringer:

- Vi kjøper "hoder": viktig med høy kompetanse hos de som gjennomfører
- Etterrettelig, ønske om at evaluator er minst mulig forutinntatt
- Forventning om en kritisk gjennomgang, mest mulig objektivt
- Gjennomsiktighet i gjennomføringen
 - Metodisk tilnærming skal kunne beskrives
 - Metodisk tilnærming tilpasset spørsmålene

Utfordringer:

- Innenfor barnevernet ikke mange miljøer som har "meldt seg på" – mulig konsekvens: mindre nytenkning?
- Miljøer tar på seg oppdrag fra interesseorganisasjoner - mulig konsekvens: liten bredde i temaet som undersøkes?
- Spørsmålsstillinger og metode som grunnlag for å få fram kunnskap av verdi for videre handling
- Oppdragstaker følger ikke egen prosjektplan, eksempel sende ut spørreskjema til uttalelse hos oppdragsgiver. Mulig konsekvens: viktige tema utelates, ensidig fokusering?
- Levering av rapport innenfor tiden fordi oppdragstaker tar på seg for mange oppdrag – mer sårbart ved få miljø?

Hva evaluerer vi i barnevernet?

- Tiltak, eksempel
 - Alarmtelefonen
 - Enkelttiltak som Los-prosjektet, Multisystemtisk terapi
 - Videreutdanningen "Barnevern i et minoritetsperspektiv"
- Organisering spesifikt, eksempel
 - Forvaltningsreformen i barnevernet

Om forvaltningsreformen i barnevernet

- Staten overtok fylkeskommunenes ansvar og oppgaver på barnevernfeltet fra 1.1.2004
- Det ble etablert fem regionale driftsenheter og en sentralenhet

Målet var

- Å sikre en bedre faglig og økonomisk styring av barnevernet
- Å sikre likeverdige tilbud i hele landet til barn og unge som trenger barneverntjenester
- Å utvikle et bedre samarbeid og bedre tjenester til kommunene
- Å sikre en god kvalitet i alle ledd innen barnevernet
- Å bidra aktivt til at det skjer en faglig videreutvikling av tjenestetilbudet i barnevernet
- Å bidra til bedre samarbeid med tilgrensende tjenester

Hvorfor evaluere reformen?

- Har etaten nådd målene som ble satt ved reformen?
- Se på forhold som kan forklare hvorfor målene er nådd eller ikke
- Benytte kunnskap til videre utvikling av barnevernet

Proessen – internt før anskaffelse

- Vurdere:
 - Hva skal vi spørre om?
 - Hvor detaljert?
 - Anskaffelsessum
 - Anskaffelsesform
 - Omfattende anskaffelse – 11,5 mill kr
- Forslag fra embetsverket til politisk ledelse – KS og Bufdir kom med innspill til utkast
- Endelig beslutning på rammer, anskaffelsesform og spørsmål i evalueringen i samråd med politisk ledelse

Selve anskaffelsen

- Konkurransen med forhandlinger etter forutgående kunngjøring (FOA del III § 14.3 (1)C), dvs en totrinnsprosedyre:
 1. Prekvalifisering
 2. Konkurransen med forhandlinger
- Fem deloppdrag
- Økonomisk ramme totalt på 11,5 mill kroner

Deloppdrag 1: Samhandling og gjensidig påvirkning

- Hovedvekt på forholdet mellom kommune og stat
 - Se det statlige og kommunale tiltaksapparatet i sammenheng
 - Avdekke forhold som hindrer og fremmer samarbeidet mellom stat og kommune
- I tillegg statens forhold til Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker, fylkesmennene, psykisk helsevern, rusomsorgen og familievernet
- Har reformen ført til at alle barn og unge med behov for barneverntjenester sikres et godt og likeverdig tilbud?

Sluttrappport: november 2011

Deloppdrag 2: Institusjonstilbudet

- Har barna et godt tilbud – og god nok kvalitet
- Omstillingsevne – forhold som hemmer og fremmer Bufetats egen institusjonskapasitet
- Evaluere fylkesmennenes tilsyn med institusjonene og om dette bidrar til å kvalitetssikre tilbudene i tilstrekkelig grad
- Offentlige versus private (ideelle og kommersielle aktører)
- Konsekvensene av anbudskonkurranser

Sluttrapport: oktober 2011

Deloppdrag 3: Faglig og økonomisk styring

- Vurdere om dagens styringssystemer oppfyller behovet for god kontroll og styring
- Hvordan påvirker det statlige styringssystemet kommunene?
- Foreslå eventuelle begrunnede forbedringer regionalt og sentralt

Sluttrapport: september 2011

Deloppdrag 4: Oppgave- og finansieringsansvar i statlig og kommunalt barnevern

- Gjennomgang av dagens oppgave- og finansieringsansvar mellom stat og kommune
 - Hensiktsmessig?
 - Sammenheng mellom oppgaver og finansieringsansvar
- Komme med forslag til eventuelle endringer i finansieringsansvaret som kan gi bedre tjenester for barn og unge og bedre ressursutnyttelse

Sluttrapport: oktober 2011

Deloppdrag 5: Sammenstilling av delrapporter med en samlet analyse

- Overordnet analyse av de fire første deloppdragene
- Gjennomgang og vurdering av annen relevant forskning/evaluering/utredning
- Svare på i hvilken grad målene for reformen har blitt nådd og hvilke faktorer som har fremmet eller hemmet måloppnåelse

Sluttrapport: mars 2012

Utfordringer i evalueringen

- Bakgrunn: en gjennomgang av tilstanden lå til grunn, beskrevet i et høringsnotat som foreslo ulike organisatoriske endringer. En ot.prp til Stortinget basert på beskrivelsene i høringsnotatet hvor høringsssvarene var vurdert og beskrevet
- Likevel: for å ha sammenlignende tall, kunne vært en fordel med en førevaluering i tillegg
- Som alltid (?): Vi skulle helst ha hatt svarene i går for å handle nå – utålmodighet fra politikerne i forhold til evalueringen
- Kvalitet i gjennomføringen i evalueringen
- Samordning av oppdragene

Hva vi har et spesielt blikk på underveis

- Jevnlige møter med oppdragstakerne og kort rapporteringer på fremdrift
- Sikre at vi får svar på spørsmålene vi har (sikre at det ikke blir målforkyvning)
- Som alltid: Ikke styre oppdragstakerne på resultater
- Kvalitet i gjennomføringen av evalueringene

Videre arbeid

- Gjennomført og gjennomfører møter med evaluatorene – informasjon om foreløpige funn/analyser
- Når evalueringsrapportene foreligger – analysere konsekvensene – hva betyr funnene for barnevernets organisering
- Legge fram for Stortinget